

Dariusz P. Kała

Ekwiwalent pieniężny dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych

Orzecznictwo, wzory pism, tablice

(z suplementem elektronicznym)

Stan prawny: 27 kwietnia 2018 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2018

Spis treści

Słowo wstępne	11
Wykaz skrótów	13
Rozdział 1	
Zagadnienia ogólne	15
1.1. Ekwiwalent w ujęciu historycznym	15
1.2. Charakter prawny ekwiwalentu	16
1.2.1. Wybrane świadczenia pieniężne w systemie prawa	16
1.2.2. Ekwiwalent a inne świadczenia pieniężne	18
1.2.3. Ekwiwalent jako prawo podmiotowe	19
1.2.4. Ekwiwalent jako równoważnik	21
1.3. Ekwiwalent a inne źródła finansowania OSP	23
1.3.1. Budżet państwa	24
1.3.2. Budżety jednostek samorządu terytorialnego	27
1.3.3. Dochody od instytucji ubezpieczeniowych ubezpieczających osoby prawne i fizyczne	29
1.3.4. Finansowanie OSP przez Państwową Straż Pożarną	30
1.3.5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i środki unijne	31
1.3.6. Środki statutowe OSP	31
1.3.7. Zbiórki publiczne	32
1.3.8. Działalność pożytku publicznego	32
1.3.9. Imprezy masowe	32
1.3.10. Przekazywanie sprzętu	33
1.3.11. Wykorzystywanie środków OSP na społecznie użyteczne cele	33
Rozdział 2	
Tryb i zasady wypłaty ekwiwalentu	35
2.1. Uchwała rady gminy w sprawie wysokości ekwiwalentu	35
2.1.1. Obowiązek podjęcia uchwały	35
2.1.2. Brak uchwały jako zaniechanie legislacyjne – odpowiedzialność odszkodowawcza	36
2.1.3. Procedura wydania uchwały	37
2.1.4. Moc wsteczna uchwały w sprawie ekwiwalentu	41
2.1.5. Treść uchwały w sprawie ekwiwalentu	42
2.2. Zarządzenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dotyczące uchwały w sprawie wysokości ekwiwalentu	45
2.2.1. Dokumenty potwierdzające udział w działaniu ratowniczym	50

2.2.2.	Potwierdzenie od pracodawcy	52
2.2.3.	Oświadczenie o utracie wynagrodzenia	53
2.3.	Przesłanki wypłaty ekwiwalentu	54
2.3.1.	Przesłanka podmiotowa	54
2.3.2.	Przesłanka przedmiotowa	55
2.4.	Osoby uprawnione do ekwiwalentu	64
2.5.	Wysokość ekwiwalentu i różnicowanie jego stawek	67
2.5.1.	Podmiot właściwy do ustalania wysokości ekwiwalentu	67
2.5.2.	Forma ustalenia wysokości ekwiwalentu	68
2.5.3.	Stawka ekwiwalentu	69
2.6.	Obliczanie czasu działań ratowniczych i szkoleń pożarniczych	76
2.6.1.	Jak rozliczać godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym?	76
2.6.2.	Ekwiwalent za przerwę w szkoleniu	78
2.6.3.	Ekwiwalent za dojazd do remizy	79
2.6.4.	Ekwiwalent za czas uzbrojenia samochodu	80
2.7.	Zrzeczenie się ekwiwalentu	81
2.7.1.	Darowizna, odbiór i przelew na konto ekwiwalentu	82
2.8.	Przedawnienie roszczeń z ekwiwalentu	83
2.8.1.	Termin przedawnienia ekwiwalentu	83
2.8.2.	Początek biegu terminu przedawnienia	87
2.8.3.	Przerwanie biegu terminu przedawnienia	88

Rozdział 3

Ekwiwalent a inne świadczenia majątkowe	89
3.1. Ekwiwalent a zasiłek chorobowy i wynagrodzenie chorobowe	89
3.1.1. Ekwiwalent a wynagrodzenie chorobowe	89
3.1.2. Ekwiwalent a zasiłek chorobowy	91
3.2. Ekwiwalent a świadczenia związane z urlopem w pracy	95
3.2.1. Urlop wypoczynkowy	96
3.2.2. Urlop bezpłatny	98
3.2.3. Urlop macierzyński, ojcowski, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego	98
3.2.4. Urlop wychowawczy	99
3.2.5. Urlop szkoleniowy	100
3.2.6. Zwolnienie od pracy	101
3.3. Ekwiwalent a działalność gospodarcza	101
3.4. Ekwiwalent a działalność rolnicza	103
3.5. Ekwiwalent a wynagrodzenie z umowy-zlecenia i umowy o dzieło	106
3.6. Ekwiwalent a zasiłek dla bezrobotnych	109
3.6.1. Utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych	111
3.7. Odsetki od ekwiwalentu	111
3.8. Podatek od ekwiwalentu	112

Rozdział 4

Ekwiwalent a przypadki szczególne	115
4.1. Ekwiwalent za udział w działaniu ratowniczym na fałszywy alarm	115
4.2. Ekwiwalent za udział w działaniach ratowniczych bez badań lekarskich, szkoleń pożarniczych lub poza granicami 18–65 lat	116
4.3. Ekwiwalent za zabezpieczenie imprezy masowej	120
4.4. Ekwiwalent za prace porządkowe i inne	121

4.5. Ekwiwalent za działania ratownicze poza terenem działania OSP	122
4.6. Ekwiwalent za zachowanie gotowości bojowej	126
Rozdział 5	
Roszczenia związane z ekwiwalentem	127
5.1. Skargi do sądów administracyjnych	127
5.1.1. Skarga na uchwałę lub zarządzenie naruszające interes prawny lub uprawnienie	127
5.1.2. Skarga na bezczynność lub naruszenie prawa przez czynności prawne lub faktyczne	129
5.2. Powództwo w sprawie ekwiwalentu	130
5.3. Nadzór nad organami gminy	130
ANEKS	
Wzory dokumentów	133
Wzór 1. Uchwała rady gminy w sprawie ekwiwalentu	133
Wzór 2. Zarządzenie wójta w sprawie uchwały rady gminy w sprawie ekwiwalentu	135
Wzór 3. Skarga naruszająca interes prawny lub uprawnienie	136
Wzór 4. Skarga na bezczynność rady gminy	138
Wzór 5. Powództwo do sądu powszechnego	140
Wzór 6. Wniosek zbiorczy o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego	142
Wzór 7. Wniosek indywidualny o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego	143
Wzór 8. Skierowanie strażaka na szkolenie pożarnicze przez gminę	144
Wzór 9. Pełnomocnictwo szczególne do odbioru ekwiwalentu	145
Wzór 10. Zaświadczenie od pracodawcy o utracie wynagrodzenia za czas udziału w działaniu ratowniczym	145
Tablice	147
Źródła prawa	161
Bibliografia	166
Zestawienie orzecznictwa sądów w sprawie ekwiwalentu	171
Zestawienie stanowisk regionalnych izb obrachunkowych w sprawie ekwiwalentu	173
Wykaz rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów w sprawie ekwiwalentu	174
Inne orzeczenia sądów	178
Inne dokumenty	179